P9_TA(2023)0014

Situace novinářů v Maroku, zejména případ Omara Radiho

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2023 o situaci novinářů v Maroku, zejména o případu Omara Rádího (2023/2506(RSP))

(2023/C 214/09)

Evropský parlament,

— s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že nezávislý investigativní novinář Omar Rádí, který se zabýval protesty hnutí Hirák a skandály v souvislosti se státní korupcí, je od července 2020 zadržován a v červenci 2021 byl na základě vykonstruovaných obvinění ze špionáže a znásilnění odsouzen k šesti letům odnětí svobody; vzhledem k tomu, že jeho trest byl v březnu 2022 v rámci odvolacího řízení potvrzen; vzhledem k tomu, že došlo k porušení četných záruk řádného procesu, což vedlo k tomu, že soudní řízení bylo ze své podstaty nespravedlivé a předpojaté; vzhledem k tomu, že mezi uvedené porušování předpisů patří to, že se Omar Rádí bezdůvodně nacházel v prodloužené roční vyšetřovací vazbě a bylo mu zabráněno v přístupu k jeho spisu a ke dvěma klíčovým svědkům obhajoby, kteří se nemohli dostavit k soudu; vzhledem k tomu, že pan Rádí podal odvolání ke Kasačnímu soudu; vzhledem k tomu, že získal cenu organizace Reportéři bez hranic za svobodu tisku za rok 2022;

B. vzhledem k tomu, že novinář Taufík Búašrín je od února 2018 zadržován a v září 2021 byl v rámci odvolacího řízení odsouzen za sexuální trestné činy k 15 letům odnětí svobody; vzhledem k tomu, že v případě Sulajmána Rajsúního, kterému byl v únoru 2022 uložen v rámci nespravedlivého soudního řízení pětiletý trest odnětí svobody za sexuální trestné činy, došlo k závažnému porušení záruk řádného soudního řízení;

C. vzhledem k tomu, že v Maroku dochází k neustálému zhoršování svobody tisku, přičemž v rámci světového indexu svobody tisku za rok 2022 klesla tato země na 135. místo; vzhledem k tomu, že řada novinářů, např. Ignacio Cembrero, se nachází pod digitálním dohledem, je zastrašována a soudně obtěžována a někteří, např. Maatí Mundžib, byli odsouzeni k dlouhým trestům odnětí svobody;

D. vzhledem k tomu, že Reportéři bez hranic tlumočili v roce 2020 zvláštní zpravodajce OSN pro násilí páchané na ženách a dívkách své znepokojení ohledně zneužívání obvinění ze sexuálního napadení k diskreditaci novinářů, což je znepokojivá praktika, kterou odsoudila rovněž feministická organizace Chmísa a Marocké sdružení pro lidská práva;

1. naléhavě vyzývá marocké orgány, aby respektovaly svobodu projevu a sdělovacích prostředků, zaručily uvězněným novinářům, zejména Omaru Rádímu, Sulajmánu Rajsúnímu a Taufíku Búašrínovi, spravedlivý proces se všemi řádnými procesními zárukami, zajistily jejich okamžité předběžné propuštění a ukončily pronásledování všech novinářů, jejich právníků a rodin; naléhavě vyzývá marocké orgány, aby plnily v souladu s dohodou o přidružení mezi EU a Marokem své mezinárodní závazky v oblasti lidských práv;

2. důrazně odsuzuje zneužívání údajných sexuálních útoků s cílem odradit novináře od výkonu jejich povinností; domnívá se, že toto zneužívání ohrožuje práva žen;

3. je hluboce znepokojen tvrzeními, že marocké orgány zkorumpovaly poslance Evropského parlamentu; vyzývá k uplatňování stejných opatření, jaká se uplatňují vůči zástupcům Kataru; znovu opakuje, že je odhodlán plně vyšetřit a řešit případy korupce, do nichž jsou zapleteny země mimo EU, které se snaží získat vliv v Evropském parlamentu;

4. zdůrazňuje, že ve svém usnesení ze dne 15. prosince 2022 vyzval k vytvoření zvláštního výboru, jehož úkolem by bylo vyhledávat případné chyby v pravidlech Evropského parlamentu týkajících se transparentnosti, integrity a korupce a předkládat návrhy reforem;

Čtvrtek 19. ledna 2023

5. naléhavě vyzývá marocké orgány, aby ukončily sledování novinářů, mj. prostřednictvím špionážního softwaru Pegasus společnosti NSO, a aby přijaly a uplatňovaly právní předpisy na jejich ochranu; naléhavě vyzývá členské státy, aby v souladu s nařízením o zboží dvojího užití zastavily vývoz sledovací techniky do Maroka;

6. vyzývá k okamžitému bezpodmínečnému propuštění finalisty Sacharovovy ceny za rok 2018 Násira Zafzáfího; vyzývá k propuštění všech politických vězňů; odsuzuje porušování práv pokojných demonstrantů a aktivistů z diaspory; vyjadřuje politování nad soudními procesy, které neproběhly řádně, nad odsouzením 43 protestujících z hnutí Hirák a nad jejich mučením ve vězení;

7. vyzývá EU a její členské státy, aby nadále upozorňovaly marocké orgány na případy zadržovaných novinářů a vězňů svědomí a účastnily se jejich soudních procesů; vyzývá EU, aby využila svého vlivu ke konkrétnímu zlepšení situace v oblasti lidských práv v Maroku;

8. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Maroka.